

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія польської літератури (XIX століття)

Освітня програма «Середня освіта (Польська мова та література)»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта
014.02 Мова і література (польська)

Галузь знань 01 Освіта\Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія польської літератури (XIX століття)
Викладач (-і)	к.ф.н. Спатар Ірина Миколаївна
Контактний телефон викладача	(0342)59-61-44
E-mail викладача	iryna.spatar@pu.if.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Також консультації у день проведення лекцій чи практичних занять. Можливі консультації через Інтернет ресурси за попередньою домовленістю.
2. Анотація до курсу	
<p>Запропонований курс (XIX століття) є складовою частиною однієї з основних навчальних дисциплін “Історія польської літератури”. Курс присвячено вивченню творчості ключових письменників двох літературних епох – романтизму і позитивізму – на тлі важливих історичних подій, які мали великий вплив на формування проблемно-тематичного вектора художніх текстів. Часові рамки охоплюють 1822-1890 роки, у межах яких будуть розглядатися процеси ідеологічних, поетикальних, жанрових трансформацій, а також поява нових тематичних орієнтирів, що сприяли кристалізації й утвердженню нової гуманістичної ідеології й виняткової позиції людини, її взаємозв’язку з історією, мистецтвом, зокрема літературою. Курс передбачає аналіз й осмислення художніх текстів, мистецьких пошуків польських митців слова зазначеного періоду у контексті вивчення динаміки польського літературного процесу й ознайомлення з основними філософськими теоріями, національним і світовими культурними явищами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>“Історія польської літератури” (XIX століття) – ключова дисципліна, яка передбачає формування фахових компетентностей майбутнього вчителя-словесника, що володіє знаннями про розвиток й особливості польської літератури романтизму і позитивізму.</p> <p>Мета дисципліни – ознайомити студентів з домінуючими тенденціями і явищами в польській літературі XIX століття, філософськими поняттями й історико-мистецькими трансформаціями, що впливали на формування основних літературних принципів та змістових стратегій зазначеного періоду; навчити аналізувати літературні твори, осмислювати їх художню своєрідність, особливості стилю й поезики, які віддзеркалюють поступовий розвиток польської літератури, розкривають її винятковість та важливість для становлення як національного, так і світового культуротворчого процесу; розвивати критичне, естетичне, евристичне мислення, творчі якості та професійні здібності майбутніх учителів.</p> <p>Ціллю даної дисципліни є підготовка вчителів-полоністів, здатних розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з історії польської літератури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов’язаній з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішного навчального процесу.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ здатність застосовувати знання про історико-літературний процес та історико-культурний контекст XIX століття у польському письменстві під час дискусій, усних і письмових відповідей, обговорень; ☐ здатність використовувати у фаховій комунікації літературознавчу термінологію, розуміючи її суть та тлумачення. ☐ здатність аналізувати літературні твори представників польської літератури на рівні 	

<p>проблемно-тематичних та поетикальних критеріїв, характеризувати естетичні доміанти і морально-етичні цінності;</p> <p>☐ здатність застосовувати у роботі інформаційні технології та послуговуватись джерельною базою у мережі Інтернет.</p> <p>☐ здатність вести дискусію та характеризувати художні твори, відтворюючи авторську концепцію і здійснюючи власну інтерпретацію, формулювати оригінальні думки польською мовою;</p> <p>☐ здатність окреслювати основні напрями, течії, літературні формації (назви ключових літературних угруповань) їхніх представників;</p> <p>☐ здатність застосовувати отримані знання на уроках літератури як польської, так української, зарубіжної.</p>					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
лекції				18	
практичні заняття				18	
самостійна робота				54	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
5	014 Середня освіта 014.02 Середня освіта Мова і література (польська)	3	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Temat 1. Romantyzm w polskim piśmiennictwie pierwszej połowy XIX wieku: kontekst historyczno-literacki. 1. Romantyzm w literaturze polskiej: ramy czasowe, cechy, gatunki, przedstawiciele. 2. Recepcja postaci Napoleona ("Pieśń Legionów", «Pan Tadeusz»).3. Wielka Emigracja: przedstawiciele, charakterystyka zjawiska.	Лекція/дискусія	6, 7, 8, 11, 12, 13	2		Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
Najważniejsze teorie filozoficzne w romantyzmie.	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	4		Протягом навчального семестру
Temat 2. Znaczenie twórczości	Лекція/дискусія	6, 7, 8, 11, 12, 13	2		Відповідно до розкладу,

<p>A. Mickiewicza w literaturze polskiej. 1. Spór klasyków z romantykami (polemika K. Brodzińskiego z J. Śniadeckim oraz z A. Mickiewiczem). 2. Periodyzacja twórczości A. Mickiewicza (okresy wileńsko-kowieński i drezdeński). Działalność Towarzystwa Filomatów . 3. Charakterystyka wczesnej twórczości («Oda do młodości», «Romantyczność») «Ballady i romanse» jako artystyczne manifesty romantyzmu.</p>					<p>протягом навчального семестру</p>
<p>Muzyka w romantyzmie. Życie i twórczość F. Szopena.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>6, 7, 8, 11, 13</p>	<p>3</p>		<p>Протягом навчального семестру</p>
<p>Znaczenie «Przedmowy» do cyklu «Ballady i romanse» oraz jej wpływ na kształtowanie postulatów romantyzmu.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>6, 7, 8, 11, 12, 13</p>	<p>2</p>		<p>Протягом навчального семестру</p>
<p>Temat 1. Romantyzm w literaturze polskiej: rola A. Mickiewicza w kształtowaniu estetycznych i literackich postulatów epoki. 1. Ramy czasowe romantyzmu w Polsce. Charakterystyka dat początkowych i zamykających epokę, przedstawiciele. 2. Wielka Emigracja: przedstawiciele, charakterystyka zjawiska. 3. Spór (walka) klasyków z</p>	<p>Практичне/ дискусія</p>	<p>6, 7, 8, 11, 12, 13</p>	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру</p>

romantykami. 4. «Oda do młodości» – manifest artystyczny do młodego pokolenia. 5. Okoliczności napisania, wydania oraz znaczenie «I tomu Poezji».					
Temat 3. Cechy romantyzmu w dramacie «Dziady». Tworczość emigracyjna A. Mickiewicza. 1. Cykl dramatyczny «Dziady»: temat, problematyka, kompozycja, znaczenie w polskiej przestrzeni kulturowo-literackiej. 2. Emigracja: Sonety» Adama Mickiewicza.– kompozycja, wątki. 3. Znaczenie poematu szlacheckiego» «Pan Tadeusz» w literaturze polskiej i twórczości pisarza. Rola inwokacji.	Лекція/дискусія	6, 7, 8, 11, 12, 13	2		Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
Temat 2. Sonety» Adama Mickiewicza. 1. Emigracja A. Mickiewicza do Rosji i państw europejskich. 2. Okoliczności powstania, wydania oraz struktura zbioru «Sonety». 3. «Sonety krymskie» – artystyczno-poetycki kalendarz z podróży na Krymie. 4. «Sonety odeskie» – namiętna wizja miłości młodego poety.	Практичне/дискусія	6, 7, 8, 11, 12, 13	2	5	Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
Recepcja twórczości A. Mickiewicza na Ukrainie.	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	2		Протягом навчального семестру
Temat 4. Życie i twórczość J. Słowackiego. 1. Twórcza droga poety: Krzemieniec,	Лекція/дискусія	6, 7, 8, 11, 12, 13			Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру

<p>Wilno, Warszawa, emigracja.</p> <p>2. Liryczna twórczość poety.</p> <p>3. Interpretacja ideałów narodowych w dramacie «Kordian»: problematyka, poetyka.</p> <p>4. Temat Ukrainy w twórczości J. Słowackiego («Dumka ukraińska», «Piosnka dziewczyny kozackiej», «Żmija. Romans poetyczny z podań ukraińskich w sześciu pieśniach», «Beniowski».</p>					
<p>Tematyka i poetyka w utworach J. Słowackiego («Maria Stuart», «Balladyna», «Lilia Weneda»).</p>	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	4		Протягом навчального семестру
<p>Ukraina w twórczości J. Słowackiego («Sen srebrny Salomei» «Mazepa»).</p>	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	3		Протягом навчального семестру
<p>Temat 3-4. Cykl dramatyczny «Dziady» Adama Mickiewicza jako dramatyczny poemat o cierpieniu egzystencjalnym i patriotycznym.</p> <p>1. «Dziady» kowieńsko-wileńskie.</p> <p>2. II część «Dziadów» – problematyka i poetyka.</p> <p>3. IV część «Dziadów» – studium miłości romantycznej.</p> <p>4. III część «Dziadów» – historiofilozoficzny wymiar cierpienia narodu oraz buntu w imię ludzkości.</p>	Практичне/дискусія	6, 7, 8, 11, 12, 13	4	5	Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
<p>Temat 5. Ukraińska szkoła w polskim romantyzmie.</p> <p>1. Geneza pojęcia</p>	Лекція/дискусія	6, 7, 8, 11, 12, 13			Відповідно до розкладу, протягом навчального

«szkoła poezji» (A. Tyszyński). 2. Powstanie i rozwój «ukaińskiej szkoły». 3. Grupa poetycka Za- Go-Gra. 4. Pierwsza powieść poetycka w literaturze polskiej – «Maria» A. Malczewskiego					semestr
Czarny romantyzm w literaturze polskiej: «Zamek kaniowski» S. Goszczyńskiego.	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	3		Протягом навчального семестру
Liryka Józefa Bohdana Zaleskiego (poezje ze zbioru «Duch od stepu»; «Dumka Mazepy»).	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	2		Протягом навчального семестру
T. Padura – autor (?) popularnej pieśni «Hej, sokoły».	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	2		Протягом навчального семестру
Temat 5. Pan Tadeusz» A. Mickiewicza – arcydzieło w literaturze polskiej Rola i znaczenie utworu. 1. Geneza poematu. 2. Tło historyczne oraz patriotyzm w utworze 3. Temat, problematyka, wątki. 4. Poetyka. 5. Galeria postaci.	Практичне/диску сія	6, 7, 8, 11, 12, 13	2	5	Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
Życie i twórczość Z. Krasińskiego («Nie- Boska komedia»).	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	4		Протягом навчального семестру
Życie i twórczość K. C. Norwida (liryka, dramat «Pierścień wielkiej damy»).	Самостійна робота	6, 7, 8, 11, 12, 13	2		Протягом навчального семестру
Тема 6. Pozytywizm w literaturze polskiej. 1. Ramy czasowe, geneza nazwy, główne hasła i cechy w pozytywizmie. 2. Najważniejsze teorie filozoficzne w pozytywizmie (Herbert Spenser, John Stuart Mill, August Comte).	Лекція/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12	2		Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру

3. Manifest literacki «My i wy» i jego wpływ na kształtowanie nowych zasad w literaturze. 4. Zadania, funkcje, tematyka, przedstawiciele literatury polskiej w pozytywizmie.					
Temat 6. «Kordian» J. Słowackiego – dramat ukazujący światopogląd romantyzmu polskiego. 1. Geneza «Kordiana» przez pryzmat biografii J. Słowackiego. 2. Założenia romantyzmu na tle problematyki i poetyki. 3. Tło historyczne walki narodowyzwoleńczej w dramacie. 4. Kordian – bohater romantyczny.	Практичне/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12	2	5	Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
Temat 7. Twórczość Elizy Orzeszkowej. 1. Etapy twórczości autorki. 2. Nowelistyka E. Orzeszkowej. 3. Interpretacja haseł pozytywizmu w nowelistyce i twórczości powieściowej. 4. E. Orzeszkowa i Ukraina.	Лекція/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12	2		Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
Temat 8. Twórczość Henryka Sienkiewicza 1. Debiut literacki oraz rola działalności dziennikarskiej w procesie kształtowania indywidualnego stylu pisarza. 2. Nowelistyka pisarza: tematyka, problematyka. 3. Literacki sukces	Лекція/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12	2		Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру

powieści historycznych przez pryzmat koncepcji «dla pokrzepienia serc». Nagroda Nobla. 4. Geneza powieści «Quo vadis».					
Temat 7. Pozytywizm w literaturze polskiej. Rozwój powieści tendencyjnej w twórczości Elizy Orzeszkowej. 1. Historyczne, społeczne, polityczne uwarunkowania pozytywizmu polskiego. 2. Hasła, cechy, nurty w literaturze pozytywizmu. 3. Strategie i funkcje literatury tendencyjnej. Powieść z tezą. 4. «Marta» E. Orzeszkowej jako przykład powieści tendencyjnej.	Практичне/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12	2	5	Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
Nowelistyka E. Orzeszkowej («A...B...C», «Dobra pani», «Gloria victis»).	Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 13	2		Протягом навчального семестру
«Nad Niemnem» E. Orzeszkowej: tematyka, problematyka.	Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 13	4		Протягом навчального семестру
Temat 8. «Quo vadis» – epos chrześcijański Henryka Sienkiewicza. 1. Warunki powstania znanej powieści o prześladowaniu chrześcijan H. Sienkiewicza. 2. Treści historyczne powieściowej wizji starożytności. 3. Problematyka i poetyka «Quo vadis». 4. Galeria postaci historycznych i fikcyjnych.	Практичне/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 13	2	5	Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
«Trylogia» H. Sienkiewicza: tematyka, poetyka.	Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 13	6		Протягом навчального семестру
Nowelistyka	Самостійна	1, 2, 3, 4, 5, 9,	3		Протягом

H. Sienkiewicza («Janko-muzykant», «Latarnik», «Za chlebem», «Sachem»).	робота	10, 12, 13			навчального семестру
Temat 9. Twórczość Bolesława Prusa. 1. Twórczość krytyczna i literacka pisarza. 2. Nowelistyka Bolesława Prusa. 3. Ewolucja tematyki i poetyki w powieści «Lalka»: konwencje realistyczne i modernistyczne w utworze (problematyka, narracja, kompozycja).	Лекція/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 13	2		Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
«Trzy pokolenia» w powieści «Lalka»Bolesława Prusa.	Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 13	2		Протягом навчального семестру
Nowelistyka Bolesława Prusa (Katarzynka), «Kamizelka», «Antek»).	Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 13	2		Протягом навчального семестру
Temat 9. Poezja «niepoetyckich czasów». Twórczość Adama Asnyka. 1. Rola poezji w pozytywizmie. 2. Pozytywistyczna perspektywa poezji Adama Asnyka: zdeterminowanie przeszłości i nowe horyzonty wiedzy. 3. Estetyczne wypowiedzi poetyckie Adama Asnyka. 4. Liryki erotyczne w spuściznie literackiej poety. Praca kontrolna.	Практичне/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12; 1-13	2	5\10	Відповідно до розкладу, протягом навчального семестру
Twórczość Marii Konopnickiej: poezja, nowelistyka, literatura dla dzieci.	Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 13	4		Протягом навчального семестру

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені
-----------------------------------	--

	<p><u>Василя Стефаника</u>.</p> <p>Загальні 100 балів включають: 35 балів за практичні заняття; 10 балів за самостійну роботу; 5 балів за контрольну роботу; 50 балів за іспит.</p> <p>Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота має правильно висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Екзаменаційна робота має правильно висвітлити 50+1% обсягу матеріалу завдань (2 питання і 30 тестів). При бажанні студента здійснюється усний захист екзаменаційної роботи для підвищення підсумкової оцінки.
Практичні заняття	Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку теоретичної та практичної підготовки студента до заняття. Поточний контроль проводиться за допомогою таких засобів: тестування; розгорнуті письмові відповіді; перевірка знання текстів; перевірка знання теоретичного матеріалу відповідно до запропонованих питань (методичні рекомендації). Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 4-бальній шкалі «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»).
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 балів.

7. Політика курсу

Відповідно до статті 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагиату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>).

8. Рекомендована література

1. Borkowska G. Pozytywiści i inni. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2007. 215 s.
2. Bachórz J. Pozytywizm : podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Warszawa, 1997. 276 s.
3. Bujnicki T. Pozytywizm : podręcznik literatury dla klasy drugiej szkoły średniej. Warszawa : Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, 1992. 368 s. (1995. 335 s).
4. Ihnatowicz E. Literatura polska drugiej połowy XIX wieku (1864-1914) : podręcznik. Warszawa : TRIO, 2000. 359 s.
5. Kulczycka-Saloni J. Pozytywizm. *Literatura polska*. Warszawa : Państwowe wydawnictwo naukowe. 1990. S. 265–548.
6. Kowalczykowa A. Romantyzm. Nowe spojrzenie. Warszawa : Sentor, 2008. 284 s.
7. Kowalczykowa A., Bachórz J. Słownik literatury polskiej XIX wieku. Wrocław – Warszawa – Kraków : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1992. 1112 s.
8. Kowalczykowa A. Romantyzm. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Warszawa : Sentor, 2001. 320 s.
9. Markiewicz H. Pozytywizm : podręcznik. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2009. 610

s. (1978 i wyd. nast.).

10. Markiewicz H. Literatura pozytywizmu. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2000. 272 s.

11. Siwicka D. Romantyzm 1822-1863. Warszawa, 1999. 248 s. URL: [https://is.muni.cz/el/1421/podzim2011/PJA207/um/Siwicka - Romantyzm.pdf](https://is.muni.cz/el/1421/podzim2011/PJA207/um/Siwicka_-_Romantyzm.pdf) (dostęp: 01.01.2019).

12. Spatar I. Historia literatury polskiej XIX wieku. Wskazówki metodyczne do zajęć praktycznych. Івано-Франківськ, 2019. 52 с.

13. Witkowska A., Przybylski R. Romantyzm [podręcznik]. W. : Polskie Wydawnictwo Naukowe, 2009. 743 s.

Викладач

к. ф. н. Спатар Ірина Миколаївна